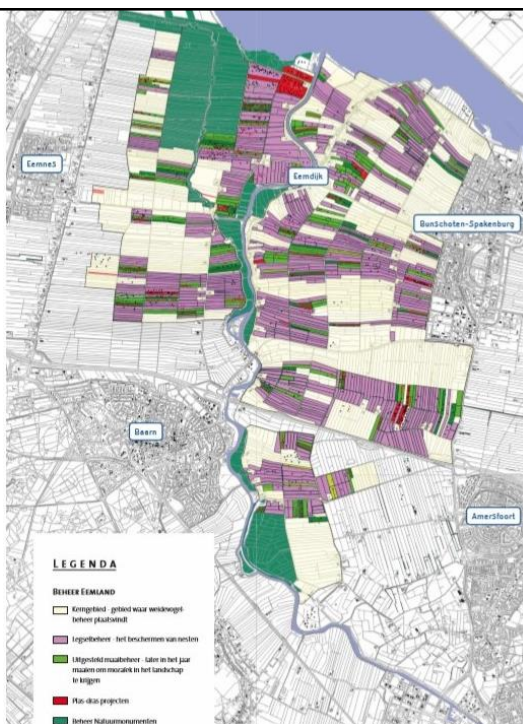

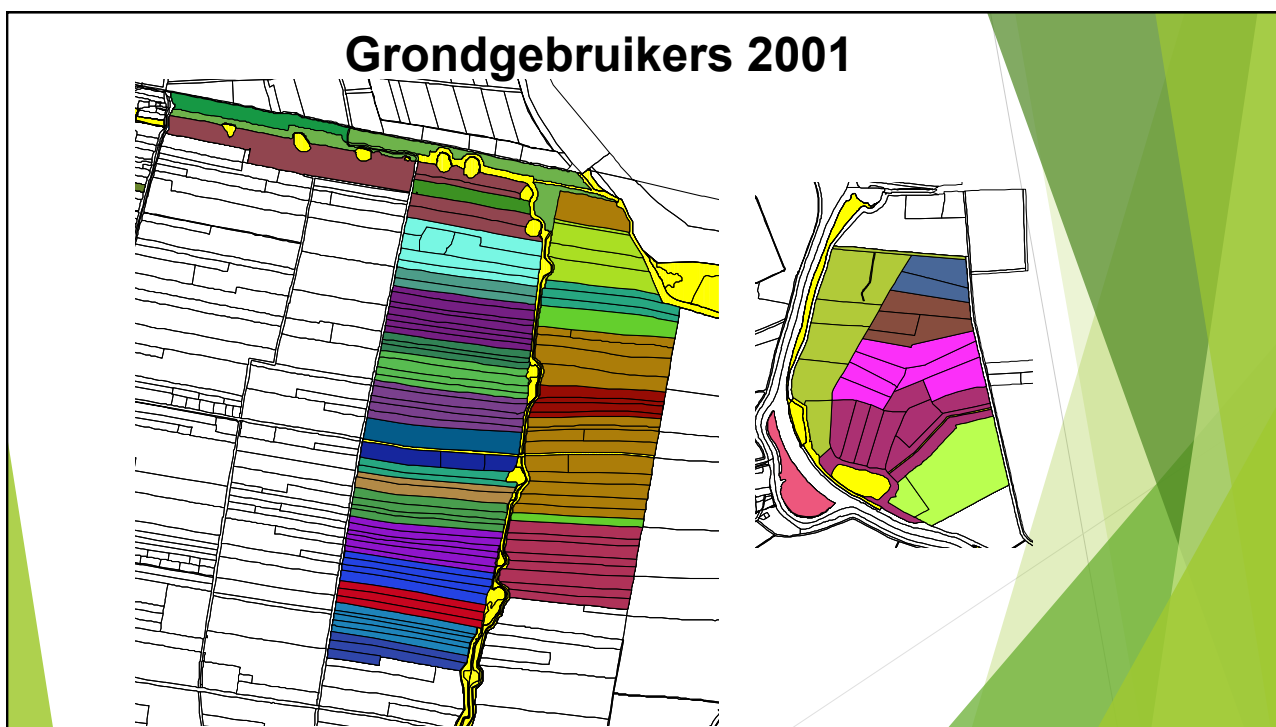
Samen
het
verschil
maken

Robuust

Uitgifte Gronden NM

- ▶ Onder voorwaarden
- ▶ Aan lokale agrariërs
- ▶ Deelname agrarisch natuurbeheer op bedrijf
- ▶ Op jaarbasis gestart nu 4 jarige overeenkomsten
- ▶ Onderhoud volledig bij NM, excl. oogst en beweiding
- ▶ Onder volledige beheerregie (waar / wanneer beweiden / oogsten / bemesten)

2003 Maatwerk waterpeil

2004 Maatpolder buitendijks houtopslag verwijderen

2005 Extra plas-dras perceel

2008 Opkrikplan

2009 extra plas-dras perceel dankzij Vogelwerkgroep Gooi en Omstreken

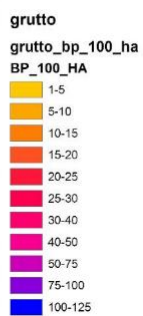
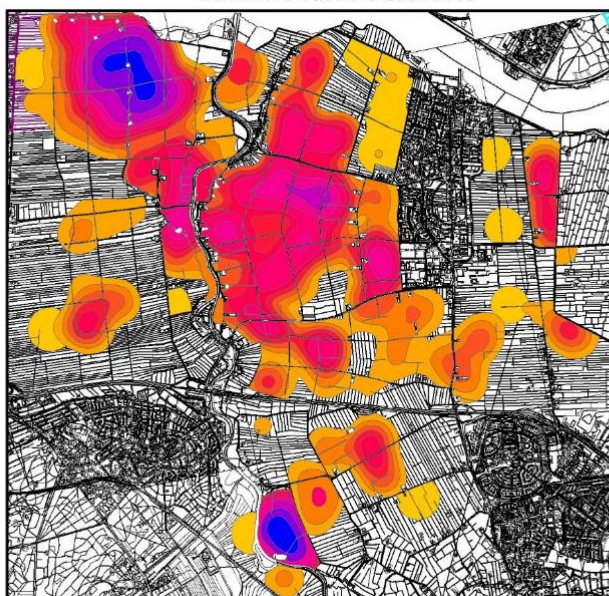
Deze waterwielpompe is mogelijk gemaakt door:

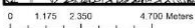
Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

Grutto dichtheden in 2009

Eemland Gruttodichtheden 2009

0 1 175 2 350 4 700 Meters

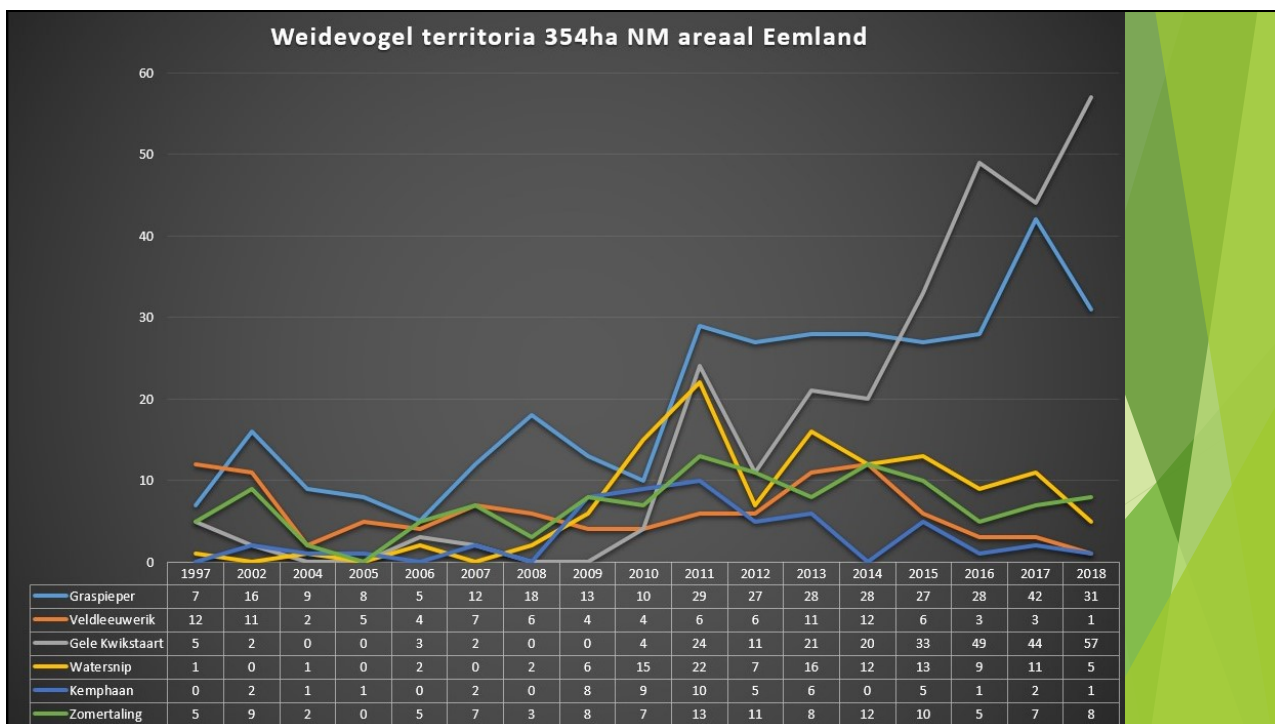
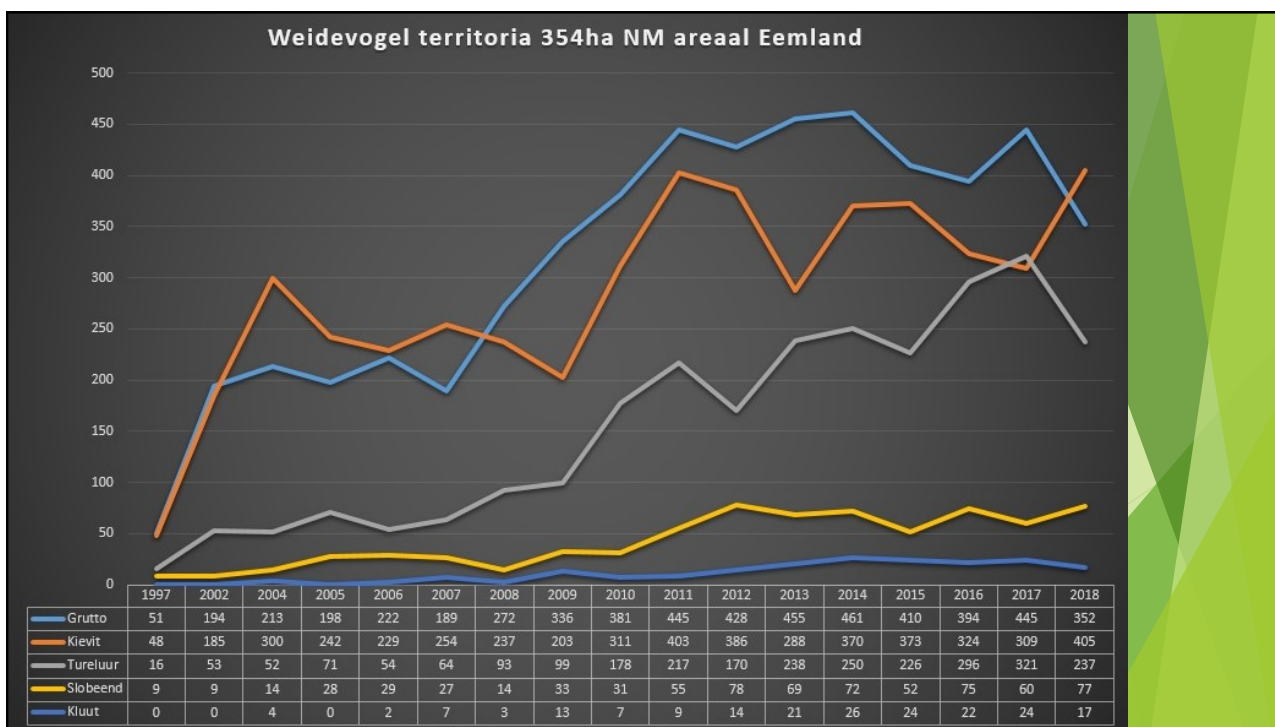

2015 de Kampen in beheer

2016 Windmolen in de Slaag

Aandachtspunten Eemland

- ▶ Randzone kerngebied niet verkleinen.
- ▶ Parels uitbouwen.
- ▶ Openheid > Beleid WVV, Windmolens, zon-energie
- ▶ Toenemende recreatie druk.
- ▶ Wintergasten > Brandganzen langere verblijfsduur en vele grotere aantallen.
- ▶ Mogelijkheden voor versnelde omvorming vegetatie minder geschikt als ruwvoerwinning.
- ▶ Predatiedruk.

Agrarisch Natuur en Landschaps beheer 2018

Wilhelm Bos
Gebiedscoördinator
Collectief Eemland
(voorheen Ark & Eemlandschap)

Waarom doen (vrijwel) alle boeren mee in Eemland?

- Goede vergoedingen*
- Klein Collectief (ons kent ons)
- Boeren in het bestuur

Waarom gaat het goed met de vogels in Eemland?

- Openheid
- Veel plas-dras*
- 24% zwaar beheer
- Juiste beheer op de juiste plaats
- Voldoende fourageer habitat
- Samenwerking met WBE en NM

De vergoedingen voor alle boeren in Eemland

Eisen:

1. Aanwezigheid van nesten in het verleden
2. Minimaal 10% zwaar beheer

De vergoedingen voor alle boeren in Eemland

Eisen:

1. Aanwezigheid van nesten in het verleden
2. Minimaal 10% zwaar beheer

	Vergoeding is afhankelijk van het percentage zwaar beheer	
--	--	--

De vergoedingen voor alle boeren in Eemland

Eisen:

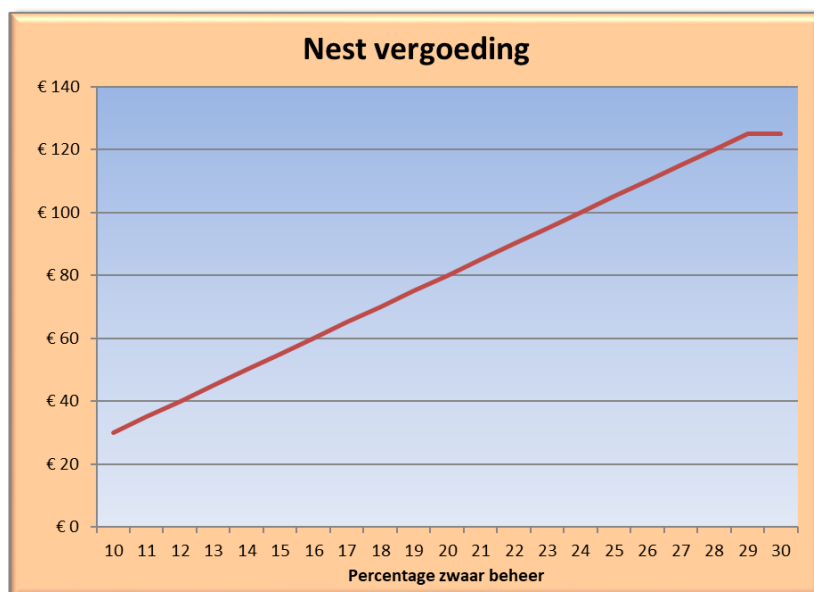
1. Aanwezigheid van nesten in het verleden
2. Minimaal 10% zwaar beheer

**Vergoeding is afhankelijk van
het percentage zwaar beheer**

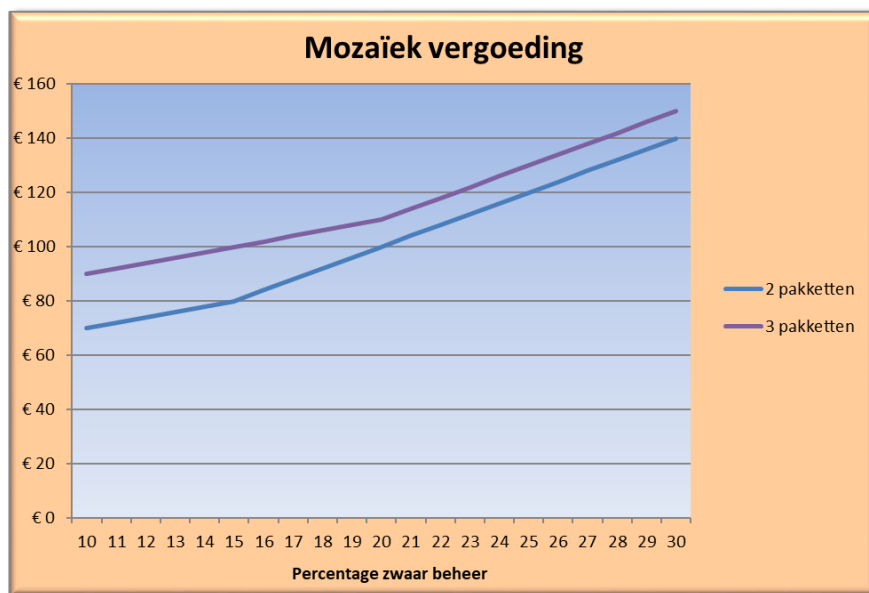
Zwaar beheer:

- Pakket 1: Uitgesteld maaien (na 1 juni)
- Pakket 2: Kruidenrijk grasland (maaien na 15 juni)
- Pakket 3: Greppel plas-dras (tot 1 juni)

De vergoedingen voor alle boeren in Eemland

De vergoedingen voor alle boeren in Eemland

Voorbeeld berekening 1

Rekensysteem per bedrijf op basis van de Eemland vergoedingen.

Pakket	Omschrijving	Eenheid	Bedrag	Oppervlakte	Totaal bedrag
Basis:	Weidevogelgrasland met rustperiode 1 april tot 1 juni	Per ha	€ 333	2,00	€ 666
	Weidevogelgrasland met rustperiode 1 april tot 8 juni	Per ha	€ 486	0,00	€ 0
	Weidevogelgrasland met rustperiode 1 april tot 15 juni	Per ha	€ 639	0,00	€ 0
	Weidevogelgrasland met voorweiden 1 mei tot 15 juni	Per ha	€ 274	0,00	€ 0
	Weidevogelgrasland met voorweiden 8 mei tot 22 juni	Per ha	€ 274	0,00	€ 0
	Extensief beweide grasland weidevogelgrasland	Per ha	€ 581	0,00	€ 0
	Greppel plas-dras van 1 maart tot 1 juni	Per ha	€ 2.400	0,00	€ 0
	Kruidrijk weidevogelgrasland	Per ha	€ 1.251	2,00	€ 2.502
	Legselbeheer / Nestbescherming op bouwland of grasland	Per ha	€ 0	36,00	€ 0
	Toeslagen:	Mozaïek beloning op het hele bedrijf op basis van 10% =	Per ha	€ 70	
Toeslag ruige mest		Per ha	€ 116	0,00	€ 0
Bouwland: nesten actief verplaatsen		Per ha	€ 127	0,00	€ 0
Bouwland: Uitstel zaaidatum na 15 mei		Per ha	€ 352	0,00	€ 0
Last-minute beheer		Per ha	€ 304	0,00	€ 0
Aantal gevonden nesten (Staffel : % beheer)		Per stuk	€ 30	20	€ 600

Bedrijf:
40 ha
20 nesten
2 pakketten

10% zwaar beheer
€ 30,00 per nest
€ 70,00 per ha

Totaal: € 6363,00

Boer Henk
U heeft 2 pakket(ten) beheer afgesloten
U heeft 10 % zwaar beheer afgesloten
De mozaïek toeslag is daardoor 70 euro per hectare
De nest vergoeding is daardoor 30 euro per nest

Totaal dit bedrijf:	40,00 Hectare
	2 Pakket(ten)
	0 Percelen
	4,00 ha zwaar beheer
	10,0 % zwaar beheer
	€ 3.168,00 Basis vergoeding
	€ 3.400,00 Toeslagen
	-€ 180,00 Weidevogelwerkgroep
	-€ 40,00 Monitoring
	-€ 25,00 Contributie
Totale vergoeding:	€ 6.363,00

NB. Dit is een rekenvoorbeeld, er kunnen geen rechten aan worden ontleend

Voorbeeld berekening 2

Rekensysteem per bedrijf op basis van de Eemland vergoedingen.

Pakket Omschrijving	Eenheid	Bedrag	Oppervlakte	Totaal bedrag
Basis: Weidevogelgrasland met rustperiode 1 april tot 1 juni	Per ha	€ 333	5,50	€ 1.832
Weidevogelgrasland met rustperiode 1 april tot 8 juni	Per ha	€ 486	0,00	€ 0
Weidevogelgrasland met rustperiode 1 april tot 15 juni	Per ha	€ 639	0,00	€ 0
Weidevogelgrasland met voorweiden 1 mei tot 15 juni	Per ha	€ 274	0,00	€ 0
Weidevogelgrasland met voorweiden 8 mei tot 22 juni	Per ha	€ 274	0,00	€ 0
Extensief beweid grasland weidevogelgrasland	Per ha	€ 581	0,00	€ 0
Greppel plas-dras van 1 maart tot 1 juni	Per ha	€ 2.400	1,00	€ 2.400
Kruidrijk weidevogelgrasland	Per ha	€ 1.251	5,50	€ 6.881
Legselbeheer / Nestbescherming op bouwland of grasland	Per ha	€ 0	28,00	€ 0
Toeslagen: Mozaiek beloning op het hele bedrijf op basis van 30 % =	Per ha	€ 150		€ 6.000,00
Toeslag ruige mest	Per ha	€ 116	0,00	€ 0
Bouwland: nesten actief verplaatsen	Per ha	€ 127	0,00	€ 0
Bouwland: Uitstel zaaidatum na 15 mei	Per ha	€ 352	0,00	€ 0
Last-minute beheer	Per ha	€ 304	0,00	€ 0
Aantal gevonden nesten (Staffel : % beheer)	Per stuk	€ 125	20	€ 2.500

Bedrijf:
40 ha
20 nesten
3 pakketten

30% zwaar beheer
€ 125,00 per nest
€ 150,00 per ha

Totaal: € 19.447,50

Boer Henk	Totaal dit bedrijf:	40,00 Hectare
U heeft 3 pakket(ten) beheer afgesloten		3 Pakket(ten)
U heeft 30 % zwaar beheer afgesloten		0 Percelen
De mozaiek toeslag is daardoor 150 euro per hectare		12,00 ha zwaar beheer
De nest vergoeding is daardoor 125 euro per nest		30,0 % zwaar beheer
		€ 11.112,00 Basis vergoeding
		€ 8.500,00 Toeslagen
		-€ 140,00 Weidevogelwerkgroep
		-€ 120,00 Monitoring
		-€ 25,00 Contributie
	Totale vergoeding:	€ 19.447,00

NB. Dit is een rekenvoorbeeld, er kunnen geen rechten aan worden ontleend

Resumerend:

Zwaar beheer	Nestvergoeding	Ha vergoeding	Totaal
10% (2 pakketten)	€ 30,00	€ 70,00	€ 6.363,00
30% (2 pakketten)	€ 120,00	€ 140,00	€ 17.439,00
10% (3 pakketten)	€ 30,00	€ 90,00	€ 7.703,70
30% (3 pakketten)	€ 125,00	€ 150,00	€ 19.447,50

Plus: Last-minute beheer....

Greppel plas-dras project

- ▶ Binnen de 66 deelnemers weidevogelbeheer waren er dit jaar 48 plas-dras situaties!!
- ▶ Dat is 73% van de deelnemers
- ▶ Totaal 17,6 hectare afgesproken en 22,1 ha opgemeten

Problemen in 2017

- Te weinig zonuren in het voorjaar (korte dagen)
- Te veel bewolking in het voorjaar
- Later in het jaar: schaduw door lang gras voor het paneel

Oplossing

In 2018:

- Bij iedere pomp een extra zonnepaneel
- Voor ieder paneel een rubberen mat

Plas-dras Eemland 2018:

- Totaal: 50 pompen met 2 panelen

Financiering van de kosten:
€ 56.000,00

Onderzoek Tim Visser (2017)

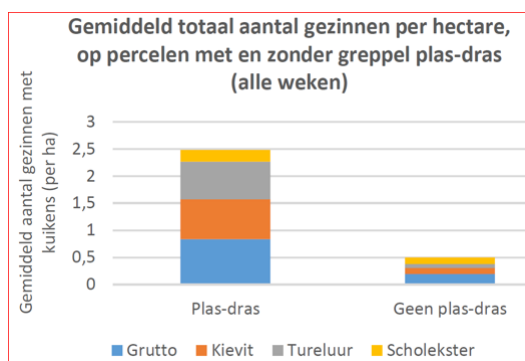
Stageverslag	
Auteur:	Tim Visser
Opleiding:	Master Forest & Nature Conservation Wageningen
Universiteit:	University & Research Wageningen
Begeleider universiteit:	Prof. dr. ir David Kleijn
Stageplaats:	Wageningen Environmental Research (Alterra)
Begeleiders stageplaats:	Dr. TCP, Dick Melman Dr. Ralph Buij Alex Schotman

Onderzoek Tim Visser

Conclusies:

- ▶ De percelen met plas dras herbergen 5 keer meer vogels met jongen dan vergelijkbare percelen zonder plas-dras;

Onderzoek Tim Visser

Conclusies:

- ▶ De percelen met plas dras herbergen 5 keer meer vogels met jongen dan vergelijkbare percelen zonder plas-dras;
- ▶ Er komen zowel meer kleine (<4mm) als grote (>4mm) insecten voor op percelen met greppel plas-dras dan op percelen zonder greppel plas-dras;

Onderzoek Tim Visser

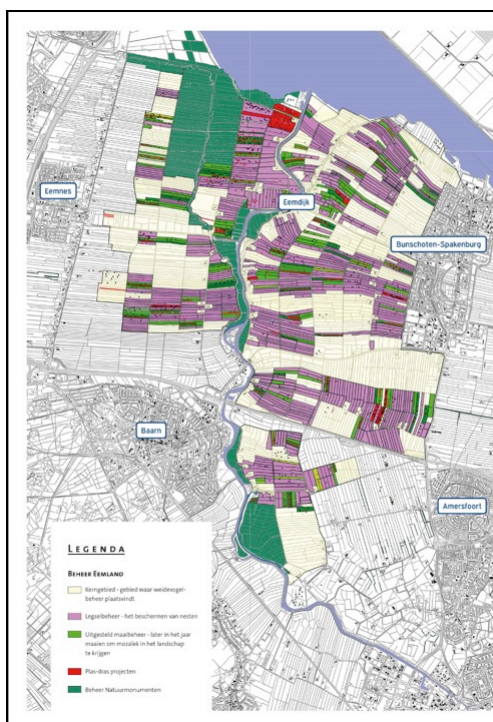
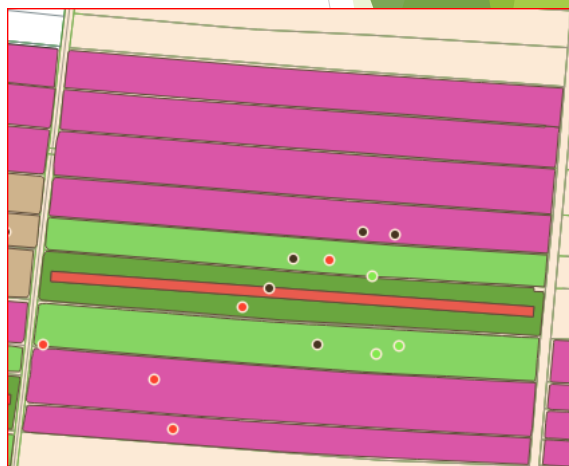

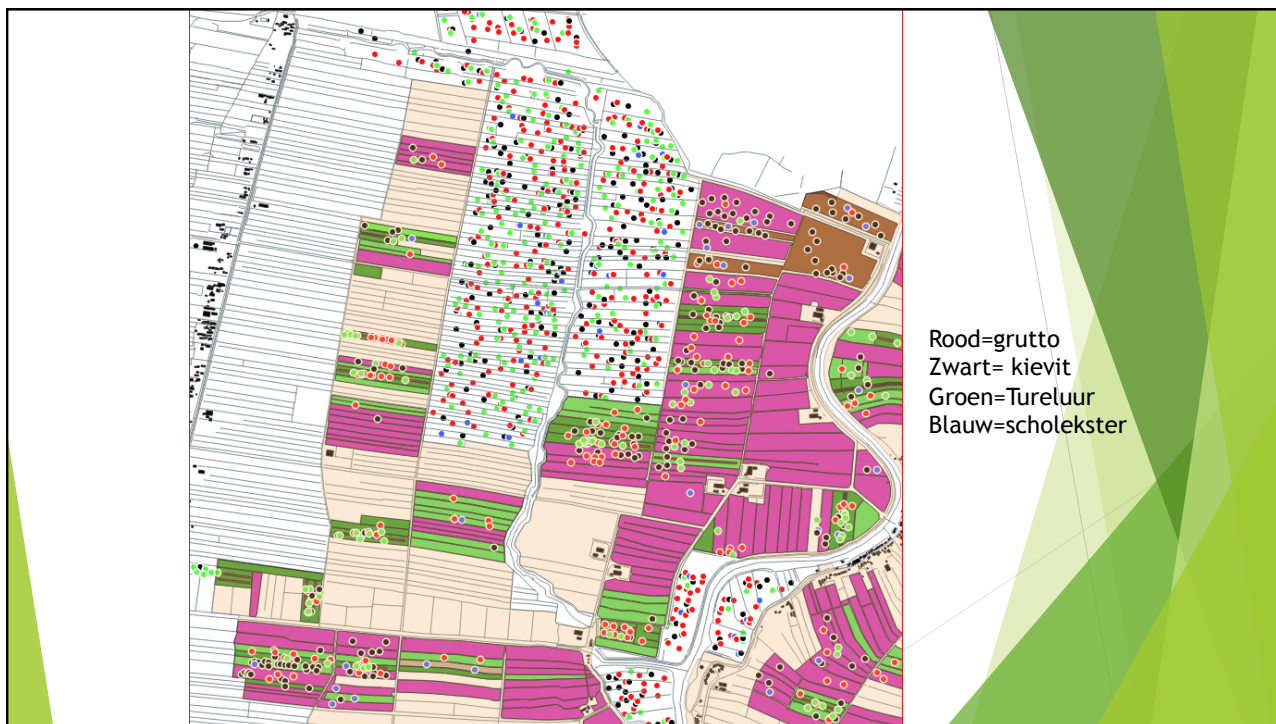
Conclusies:

- ▶ De percelen met plas dras herbergen 5 keer meer vogels met jongen dan vergelijkbare percelen zonder plas-dras;
- ▶ Er komen zowel meer kleine (<4mm) als grote (>4mm) insecten voor op percelen met greppel plas-dras dan op percelen zonder greppel plas-dras;
- ▶ De vegetatiestructuur op percelen met greppel plas-dras is geschikter voor foeragerende weidevogelkuikens dan op percelen zonder greppel plas-dras.

De aantrekkingskracht van greppel plas-dras

	Territoria			
	2016	2017	2018	Vershil
Hectares	340	383	387	
Kievit	128	177	178	1
Grutto	174	182	205	23
Tureluur	84	104	149	45
Scholekster	33	27	36	9
Totaal	419	490	568	78
Per 100 ha	123	128	147	

Samenwerking met NatuurMonumenten

- ▶ Vossenbestrijding (drijfjacht)
- ▶ Ecologisch toetsen van het weidevogel plan (samen met Vogelbescherming Nederland)
- ▶ Obstacle run
- ▶ Ooievaars palen
- ▶ Informatie naar elkaar gedurende het seizoen (bijvoorbeeld: aantal vossen, etc.)
- ▶ Toekomst: inzet drone (?)

Vragen

